

**MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM
SZŐLÉSZETI ÉS BORÁSZATI INTÉZET
BUDAPEST**

**A KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSA A RÓZSAKŐ ÉS KÉKNYELŰ SZŐLŐFAJTÁKRA A
BADACSONYI BORVIDÉKEN**

Impact of climate change on Rózsakő and Kéknyelű grape varieties in the Badacsony
Wine Region

Batta Benedetta Rebeka
Szőlész-borász mérnök

Készült a Borászati Tanszéken

Közreműködő tanszék(ek): Szőlészeti Tanszék

Tanszéki konzulens: Nyitrai Dr. Sárdy Diána Ágnes, habil., egyetemi docens

Konzulens(ek): Dr. Varga Zsuzsanna, egyetemi docens

Bírálok: _____

Budapest, 2023.

tanszékvezető/szakirányfelelős

konzulens

Összefoglaló

Az utóbbi években egyre több embert foglalkoztat a klímaváltozás és globális felmelegedés, hiszen ez a jelenség befolyásolja életünk minden szegmensét. Hatásai megmutatkoznak az egyre szélsőséesebb időjárás jelenségekben, mint például a csapadékintenzitás ingadozása és rossz eloszlása, a magas átlaghőmérséklet és a megnövekedett napsütöses órák száma. A kutatók megállapították azt is, hogy a szőlőtermesztésre alkalmas területek észak-irányba fognak eltolódni, ezzel új országoknak lesz majd lehetőségük a szőlőtermesztésre és borkészítésre, míg néhány eddigi híres borvidék, mint Olaszország is, alkalmatlanná válik erre.

Dolgozatom témájául két jellegzetes szőlőfajtát választottam ki a Badacsonyi borvidékről, a Rózsakövet és Kéknyelűt, amelyet az egész világon csak ezen a vidéken termesztene. Célom volt kideríteni, hogy a klímaváltozás általunk is tapasztalt jelenségei milyen hatásai vannak a Badacsonyi borvidékre, a két szőlőfajtára, és a belőlük készült borokra. A rendelkezésemre álló hét évjárat (2015-2021) palackozott borainak sav-, és polifenol összetételét vizsgáltam a kutatásom során, hiszen ezek a tényezők nagyban befolyásolják a bor karakterét, ízét és minőségét. A kapott eredményeket összehasonlítottam Badacsony meteorológiai adataival 2015 és 2021 között, hogy még teljesebb képet kapjak a globális felmelegedés feltételezett lokális hatásairól.

Badacsonyi borászokkal folytatott személyes interjúim során egyértelműen kiderült, hogy az aszály nagy problémát okoz a Kéknyelű szőlőfajtánál, hiszen ezáltal a szőlőszemei sokkal kisebbre nőnek és kevésbé lesznek lédúsak. Az egyre melegedő hőmérséklet azonban nem okoz gondot a Rózsakőnek, hiszen jó a melegtűrő képessége.

A borok vizsgálatából láthatjuk, hogy sem sav, sem a polifenol összetételben nem voltak kiugró eredmények, a borok minősége nem romlott, közöttük mindössze csak évjáratbeli különbségek tapasztalhatók. Érdekes azonban, hogy az eddig megszokott adatoktól eltérően az összes bor több almasavat tartalmazott, mint borkősavat.

A szakirodalom az időjárás és a borok savösszetétele közötti egyenesarányosságú összefüggésekről ír, azonban az általam kapott eredmények ezektől ellentétesek. Feltehetőleg a már több mint tíz éve elkezdődött globális felmelegedés okozhatja a változásokat abban, hogy a szőlő és a bor hogyan reagál az időjárásváltozásra.

Fontos lehet a jövőben további kutatásokat végezni ebben a témakörben a következő évjáratok boraival, hiszen a klímaváltozás hatásait nem lehet kimutatni ilyen rövid időintervallumban, továbbá érdemes lehet vizsgálni a szőlő és must kémiai összetételét is, hogy még teljesebb képet kaphassunk az átalakulásokról.

Összességében azonban jelenlegi tudásom, tapasztalataim, és kutatási munkám alapján elmondható, hogy a Badacsonyi borvidék két jellegzetes szőlőfajtája nincs nagy veszélynek kitéve a közeljövőben.

A Badacsonyi borászok pozitívan és reménnyel telve várják a következő évjáratok kihívásait így fogalmazva: „A Jóisten majd gondoskodik mindenről!” (Szászi, Málík, 2023.)